

Welkom

Programma begroting
2025 - 2028

Programma

1. Programmabegroting 2025-2028 (19:30 – 20:30 uur)

Aftrap wethouder Derksen

Exploitatie

- Begrotingssaldi 2025-2028
- Analyse
- Nieuw beleid 2025-2028

Vermogen

- Algemene reserve
- Reserve sociaal domein

Belastingen

- Afvalstoffenheffing, Rioolheffing en OZB

2. Begrotingsmarkt (20:30 – 22:00 uur)

Begrotingssaldi 2025-2028

Begrotingssaldo bestaand beleid

	2025	2026	2027	2028
Saldo Kadernota 2025-2028	126	-436	1.431	2.214
Nieuw beleid 2025-2028	-758	-791	-852	-852
Saldo Kadernota 2025-2028 incl. nieuw beleid	-632	-1.227	579	1.362
(Autonoom) Bestaand beleid	690	-459	-1.193	-1.371
Moties en amendementen Kadernota 2025	-8	-8		
Begrotingssaldo	50	-1.694	-614	-9
Correctie incidentele lasten en baten	727	1.372	1.074	-15
Structurele begrotingssaldo	777	-322	460	-24

Beoordeling Provincie

Om, net zoals voorgaande jaren, voor **repressief** toezicht in aanmerking te komen, dient

- De jaarschijf 2025 structureel sluitend te zijn, dus na eliminatie van de incidentele baten en lasten
- Het alternatief is een structureel sluitende meerjarenbegroting (geënt op de jaarschijf 2028) en aantoonbaar geen sprake van opschuivend perspectief.

	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo	50	-1.694	-614	-9
Correctie incidentele lasten en baten	727	1.372	1.074	-15
Structurele begrotingssaldo	777	-322	460	-24

Ook na elimineren van incidentele posten laten de cijfers een in **2025 en 2027** een **sluitende begroting** zien. Dit is **inclusief** nieuw beleid 2025-2028.

Analyse (1/2)

Verklaring van saldo Begroting 2025 t.o.v. Kadernota 2025

Analyse	Tov Kadernota 2025 (j. 2025)		
Verwacht saldo jaarschijf 2025		-632	N
<i>Nominale aanpassingen (loon- en prijsstijgingen):</i>			
Loonkosten personeel (cao, stijging premies)	-43		N
Gemeentefonds (meicirculaire)	-290		N
Subtotaal nominale ontwikkelingen		-333	N
<i>Algemeen</i>			
Moties en amendementen nav Kadernota 2025	-8		N
Bedrijfsvoeringskosten	286		V
Bijstelling voorzieningen n.a.v. MJOP gemeentelijke gebouwen 2024-2033	-257		N
Kapitaallasten	164		V
<i>Programma 1: Samenleving en bestuur</i>			
Contributieverhoging VNG en hogere bijdrage GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering)	-40		N
Toegezegde financiële bijdrage The Economic Board (TEB) 2025	-25		N

Analyse (2/2)

Verklaring van saldo Begroting 2025 t.o.v. Kadernota 2025

Analyse	Tov Kadernota 2025 (j. 2025)		
<i>Programma 2: Ruimte</i>			
Bijdrage Liemerse Ambassade ivm cofinanciering Leaderprogramma gericht op aantrekkelijker maken landelijke gebieden in de Liemers	-63		N
Budget voor uitvoering Motie "2000 meer bomen" omgezet van exploitatie naar krediet	834		V
Bijdrage Liemerse Economische Visie (LEV) voor de jaren 2024-2026	-46		N
Bijdrage ODA op basis van begroting 2025	-35		N
Uitvoering inspecties op basis van Wegenbeheerplan	-70		N
Verhoging storting in voorziening groot onderhoud wegen in 2025 op basis van het Wegenbeheerplan	-250		N
<i>Programma 3: Sociaal</i>			
Bijdrage Laborijn	-85		N
Bijdrage Sociaal Domein Achterhoek (SDA)	-80		N
Mutatie reserve onderwijshuisvesting	812		V
Overige mutaties Begroting	-72		N
Overig mutaties Kadernota	-50		N
Totaal mutaties		682	V
Saldo bestaand beleid begroting 2025		50	V

Nieuw beleid 2025-2028

Deze komen uit de [Kadernota 2025](#).

	2025	2026	2027	2028
Verkeersveiligheid - Actualisatie van het Integraal verkeers- en vervoersplan (IVVP) en uitvoeringsprogramma verkeersveiligheidsmaatregelen (vooruitlopend op Mobiliteitsvisie)	200	100	-	-
Verkeersveiligheid - Kapitaallasten voor verkeersmaatregelen Hooglandseweg Braamt/Zeddam en Doetinchemseweg Wijnbergen en verkeersmaatregelen in combinatie met groot onderhoud Singel/de Els	-	85	85	85
Verkeersveiligheid - Kapitaallasten voor de herinrichting van de Hoofdstraat in Kilder	-	154	154	154
Volledige deelname Datalab GO	201	161	161	161
Formatie-uitbreiding Ruimtelijke Ontwikkeling & Economie	176	176	176	176
Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten	-58	-206	-280	-280
Investeren in personeel	1.000	500	-	-
Investeren in Kunstmatige Intelligentie	100	100	100	-
Uitvoering Motie Kansen voor Kinderen	98	98	-	-
Regioprogramma 80 jaar vrijheid	18	-	-	-
Combi bouw school/MFA Loil	-	-	135	135
Formatie-uitbreiding ondersteunende diensten	421	421	421	421
Regiodeal	91	91	91	91
Totaal nieuw beleid	2.247	1.680	1.043	943
Dekking vanuit Algemene Reserve voor incidentele lasten	-1.489	-889	-191	-91
Totaal nieuw beleid ten laste van de exploitatie	758	791	852	852

Algemene reserve

	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1-1 (o.b.v. jaarrekening 2023)	11.838	12.644	10.365	8.776	8.085
Toevoegingen:					
Afwikkeling resultaat 2023	1.347				
Overheveling van de reserve Oekraïne naar de Algemene Reserve	2.000				
Onttrekkingen:					
Dekking begrotingstekort 2024-2027 wat ontstaat na moties en amendementen	-4				
Incidentele frichtiekosten aan Plavei als gevolg van de Regiokeuze	-100				
Aanvulling Reserve Kwaliteitsimpuls vanuit Algemene Reserve	-436				
Onttrekking verwacht negatief resultaat 1e tussenrapportage 2024	-732				
Incidentele bijdrage aan VV Montferland	-94				
Resterende bijdrage aan open Club de Nevelhorst 2023	-9				
Plan van Aanpak Energiearmoede 2023 (22int02493 en 23int01863)	-391				
Plan van Aanpak Woonzorgvisie	-19				
Budget uitvoering visie 's-Heerenberg Oost 2022 en 2023, doorgeschoven naar 2024	-158				
Aanvulling budget uitvoering visie 's-Heerenberg Oost (Raadsbesluit 24int00789)	-217				
Motie Begroting 2022-2025 Energiebesparen door te ontzorgen	-50	-50			
De bijdrage voor Energiebesparen door te ontzorgen voor 2025 wordt in 2024 uitgekeerd aan het Energieloket		53			
Restant budget Energiebesparen door te ontzorgen 2023 doorgeschoven naar 2024	-63				
Motie Begroting 2022-2025 Extra capaciteit handhaving	-240				
ICT Beveiligingsplan Clearpass	-30				
Onttrekking Algemene reserve ter dekking van structurele lasten		-500	-500	-500	-500
Nieuw beleid 2025-2028: Actualisatie IVVP		-100	-100		
Nieuw beleid 2025-2028: Uitvoering mobiliteitsvisie		-100			
Nieuw beleid 2025-2028: Investeren in kunstmatige intelligentie (AI)		-100	-100	-100	
Nieuw beleid 2025-2028: Investeren in talentvol personeel		-500	-500		
Nieuw beleid 2025-2028: Uitwerking acties voorkomende uit strategische personeelsplanning		-500			
Nieuw beleid 2025-2028: Regiodeal		-91	-91	-91	-91
Nieuw beleid 2025-2028: Uitvoering motie Kansen voor Kinderen. Cultuurverbinders via Welcom		-23	-23		
Nieuw beleid 2025-2028: Uitvoering motie Kansen voor Kinderen		-75	-75		
Inhuur voor lokale inzet nieuwe inkoop Wmo/Jeugd		-200	-150		
Regionale inzet nieuwe inkoop Wmo/Jeugd		-43			
Amendement Kadernota 2025: CPO Woningbouwaanjager		-50	-50		
Totalen	12.644	10.365	8.776	8.085	7.494

Reserve Sociaal Domein

	2024	2025	2026	2027	2028
Stand per 1-1 (o.g.v. jaarrekening 2023)	4.690	4.906	5.081	3.577	1.926
Toevoegingen:					
Incidentele compensatie Jeugdhulp obv circulaires gemeentefonds	3.568	2.250	571	424	377
Resultaat Jaarrekening 2023	1.887				
Onttrekkingen:					
Digivaardige Achterhoekers	-44				
Uitbreiding POH 2022-2024	-90				
Dekking terugboeking bezuinigingen conform kadernota 2023	-201				
Informatiespecialist	-75	-75	-75	-75	-75
Budget Digivaardige Achterhoekers 2023, overgezet naar 2024	-169				
Dekking verhoogde kosten Lump Sum (prijsaanpassingen)	-614				
Dekking van sterk gestegen kosten binnen het sociaal domein.	-1.648	-2.000	-2.000	2.000	-2.000
Theoretische uitnutting aangaande hervormingsagenda Jeugd	-300				
HMM protocol	-400				
Dekking tekort Sociaal Domein 2024	-1.698				
Totalen	4.906	5.081	3.577	1.926	228

Belastingen

Kadernota 2025

De uitgangspunten voor gemeentelijke belastingen:

- De tarieven afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn berekend op 100% kostendekkendheid;
- Voor de OZB is rekening gehouden met maximaal de inflatie (2,2%);
- Geen verhoging van toeristenbelasting;
- Overige tarieven leges (welke niet van rijkswege worden vastgesteld) zijn verhoogd met prijsindexatie (2,2%).

Woonlasten voor 2025
("gemiddeld" huishouden)

→ Stijging met 5,0% (ca. € 48)

Woonlasten 2025

Hoe ziet een [gemiddeld huishouden](#) eruit?

- 6 x per jaar aanbieden van de container;
- 127 m3 waterverbruik (gebaseerd op 3 personen);
- Waarde woning € 314.177.

Woonlastenstijging gemiddelde huishouding	2024	2025
Afvalstoffenheffing	273	290
Rioolheffing	340	354
OZB	343	360
Totaal	956	1.004
Vershil in € t.o.v. 2024		48
Vershil in % t.o.v. 2024		5,0%

De gemiddelde stijging voor een huishouden (huurder) is
€ 31 (5,0%)

Afvalstoffenheffing

Tariefstijging als gevolg van:

- Hogere bijdrage RDL € 0,32 mln.

Voorstel

- Stijging tot uitdrukking laten komen in basistarief (van € 219 naar € 236) en het verzameltarief (van € 297 naar € 320)
- Gelijk blijven van het diftar tarief
 - Voor containers van 280 liter € 9
 - Voor containers van 180 liter € 7

Wat betekenen de tarieven?

Basistarief:	<i>basistarief voor laagbouw woningen</i>
Verzameltarief:	<i>basistarief voor hoogbouw (verzamelcontainer)</i>
Diftar tarief:	<i>tarief per keer dat de container aan de weg is gezet</i>

Rioolheffing

Tariefstijging

- 4% verhoging conform het GWRP 2022- 2025
- Tarief van € 2,68/m³ naar € 2,79/m³
- Inclusief mutaties in de voorziening (en reserve) is het tarief 100% kostendekkend

Voorstel

- GWRP volgen en tarief aanhouden

OZB

- Voor de OZB is rekening gehouden met maximaal de inflatie, zijnde 2,2%
- Waardestijging woningen wordt gecompenseerd door even hoge tariefdaling
- Hogere OZB t.o.v. 2024 = € 17 bij gemiddelde woning (€ 314.177)

Ontwikkeling OZB 2024

COELO 2024

OZB tarieven	Bronckhorst	Doetinchem	Aalten	Duiven	Montferland	Doesburg	Oude IJsselstreek	Zevenaar	Gemiddeld:
OZB, woningen	0,0871	0,0958	0,0974	0,1030	0,1190	0,1209	0,1151	0,1357	0,1093
OZB, niet woningen, eigenaren	0,2129	0,2888	0,2096	0,1945	0,2548	0,1952	0,1747	0,3186	0,2311
OZB, niet woningen, gebruikers	0,1634	0,2610	0,1566	0,1489	0,2054	0,1314	0,1343	0,2793	0,1850
Totaal niet woningen	0,3763	0,5498	0,3662	0,3434	0,4602	0,3266	0,3090	0,5979	0,4162

OZB tarieven	landelijk gemiddelde	Montferland	verschil
OZB, woningen	0,0909	0,1190	0,0281
OZB, niet woningen, eigenaren	0,2333	0,2548	0,0215
OZB, niet woningen, gebruikers	0,3272	0,2054	-0,1218
Totaal niet woningen	0,5605	0,4602	-0,1003

Strategisch financieel beleid

- Er is in 2025 een positief begrotingssaldo
- Financiële vooruitzichten gemeenten niet rooskleurig
- Sociaal Domein
- Geen extra OZB verhoging nodig
- Duurzame en hoogwaardige woningbouw met oog voor biodiversiteit
- Herinvesteren in een veilig en groen Montferland
- Investeren in mensen en innovatie

“Door investeringen, proactieve benadering en focus op kwaliteit en duurzaamheid zetten we de koers uit voor een bloeiend en veerkrachtig Montferland”

“Wij blijven vastberaden om een veilige, groene en sociale leefomgeving te bieden voor al onze inwoners”

Hoe nu verder?

- Maandag 7 oktober (vandaag)
 - Begrotingsmarkt (beeldvormende raadsvergadering)
- Zondag 13 oktober 23:59 uur
 - Aanlevering technische vragen
- Donderdag 7 november
 - Oordeelsvormende raadsvergadering
- Donderdag 14 november
 - Besluitvormende raadsvergadering

Begroting inclusief raadsbesluit
toesturen aan de provincie vóór
15 november

Begrotingsmarkt (20:30 tot 22:00 uur)

Gelegenheid om vragen te stellen over de diverse programma's

Programma		Waar?	Wie aanwezig?
Programma 1	Samenleving en bestuur	Publiekshal (achterin)	Stan Koenders Sanne Pross Inge van de Weem Wouter ten Have Pelle Jansen van Velsen Jurgen Vieberink Daisy van Loopik Michael Rave
Programma 2	Ruimte	Ruimte Didam en 's-Heerenberg	Ron Vermeer Arnold Steenhuis Laura Westerhof Taeke Boersma Edwin Bouwman Jos Theunissen Egon Janssen Luuk Seegers
Programma 3	Sociaal	Publiekshal (tafel voor receptie)	Bernadet Groenenstijn Eric Martens Diet van Wageningen Ivo Nijenhuis Karin van Geijn Esmeralda Visser Jan Hutten Adelbert Aveskamp
	Bedrijfsvoering	Werkcafé	Boudewijn Casparij Daan van Onna Ger de Jong Jesca Salemink

